

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Реданція й Адміністрація:
Львів, Ринок Ч. 16. II. ПОВ.
Телефон Реданції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конт.: П. К. О. Львів 501060
Базис Чеської Ледон
Прага „Діло“.
Рукописи не повертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

місячно (з книжкою) . . . 5.00 зол
квартально . . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . 30.00 „
річно . . . . . 60.00 „

В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. у ЧЕ.
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИЙ 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ „ДІЛО“ В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Масовий наплив у ряди січовиків.

СІЧОВИКИ ЗДОБУЛИ МАДЯРСЬКИЙ МУНІЦИПІЙНИЙ ТАБОР.
(Телефоном від нашого кореспондента)

Прага, 21. III. год. 11.15 вночі.

За інформаціями, які нині пополудні прийшли до Праги, боева ситуація у східній частині Карпатської України майже не змінилася. Великий Бичків ще борониться. Січовики тримають відтинки Косівська Поляна, де в долині ріки Топірки захопили малярський муніципійний табір. Дуже сильні бої йдуть в районі Рахів—Кваси—Ясіня. Залізничний шлях на Ясіня ще асеціло в руках січовиків, які на північній заході загналися вчора аж до Брустур, що їх обсадили. В ряди січовиків масово горніється населення Рахівщини та Ясініщини, до якого вже дійшли вістки про поведінку малярів. До Хусту приходять все нові частини малярського війська, в чому багато технічних частин та артилерії. Столицю перенесли маляри з Хусту до Мукачева.

За неперевіреними на 100% вістками розстріляні між іншими провідника УНО. дир. Федора Ревая та кілька десятків урядовців, яких захопили під час спізненої евакуації. Між при-

звизами вбитих під час сутичок з чеським військом подають ще інж. Васюка та Садовського.

Міністрів Юлія Ревая та Клочурака сподіються завтра у Празі. Дуже можливий є скорий, а може навіть негайний виїзд президента о. д-ра Волошина до Лондону. Є кола, які його до цього дуже інтензивно намовляють.

Між Берліном і Будапештом помітне погіршення взаємин.

Роман Голіян.

Національна жалоба.

У Празі проголосив український міжорганізаційний комітет національну жалобу, що триватиме від 15. березня до 25. квітня н. р. в пам'ять поляглих у боях за Карпатську Україну. В дні 2. квітня відбудеться у Празі у греко-католицькій церкві богослуження за поляглих.

Поїздка до Лондону.

Братиславська радіовислання потвердила у вівторок 21 н. м. вістку, що президент о. д-р Волошин виїхав з Білгороду до Лондону.

Лицарська смерть 35-ох командантів і 9-ох діячів.

ВІДЕНЬ, УПС. „Ноес Вінер Тагеблат“ помітив кореспонденцію п. н. „Партизанська війна в Карпатській Україні“ такого змісту: На основі малярських джерел запевняють, що маляри здобули вже територію за Тисою недалеко румунської границі. З Мармароського Сигету повідомляють, що відділи січовиків подали-

ся в гори і там ведуть постійно партизанку. Віткачі з Карпатської України оповідають, що там розстріляли досі 35-ох командантів Карпатської Січі та 9-ох вищих урядовців. Чеських утікачів відсилають до Чехії і Моравії.

З Будапешту надійшли вістки, що т. зв. „карпатські русини“ зі східної Словаччини бажають прилучитися до цілої території Карпатської України.

„Фелькшер Беобахтер“ пише, що карпатські українці даліше ставлять завзятий опір малярам. Далі потверджує вістку, що маляри розстріляли 35-ох українських провідників.

„Вінер Ноесте Нахрахтен“ пише: Шойво тепер доходить з Карпатської України докладніші вістки про героїську боротьбу українців з малярами. Між ін. повідомляють, що в бою внає брат міністра закордонних справ Карпатської України дир. „Федір Ревая“.

Маляри опанували щойно долину.

(Телефонат до „Українських Вістей“).

Букарешт, 21. III. год. 11 вночі.

Про ситуацію на румунсько-карпатоукраїнській границі багато сказати досі не може. Можу лише ствердити, що ціла долина Тиси вже обсаджена малярськими військами. Зпоза границі доходить дуже сильний відгомін стріля. Доказ, що тільки долина Тиси в руках малярів. Від учора наплив утікачів з Карпатської України припинився. Всякий рух між обома державами на цьому відтинку перерваний. Ніяких сутичок на кордоні нема. Утікачів з Карпатської України вже перевезли до Семигорода.

Президент о. д-р Волошин звернувся перем виїздом до румунського уряду з подякою за азіал та з проханням допомогти утікачам з Карпатської України. Українці на Буковині та в Букарешті організують поміч. З Білгороду потверджуються вістки про виїзд през. о. д-ра Волошина, але чи до Лондону не вітимо.

Доводі сензаційні вістки надходять в Відень, які мені очевидно тяжко перевірити, а саме: прем. Ю. Ревая має мати обмежену свободу рухів і покищо не може з Відня виїхати. В німецьких колах — як кажуть — сильне нетерпіння з приводу роздування карпатоукраїнської справи. Вони не числяться з тим, що

Карпатська Україна буде боронитися. Думали, що це скінчиться одночасно з Чехією і без надмірного галасу. З терену Німеччини дуже тяжко тепер організувати для утікачів будь-яку допомогу.

І. П.

Президент Карпатської України у переїзді через Румунію та Югославію.

Президент о. д-р Волошин спинився на румунській території в Сиготі, олісая в Тімісарі. Відтіля виїхав він до Білгороду, куди приїхав уночі з 19. на 20. ц. м. Президент Карпатської України відбув 20. ц. м. вчором розмову з прем'єром Югославії. З Білгороду виїде він до Загребу, відтіля до Лондону.

Президентові о. д-рові Волошині товаришити голова карпатоукраїнського союзу А. Штефан, секретар президії союзу пос. Л. Романюк, пос. Дмитро Німчук та кількох вищих урядовців з рйких ресортів. Посол Л. Німчук виїздить до Відня, щоб порозумітися з прем'єром Ю. Реваям.

„Не спічну, доки не осягну моєї мети“

ЗЯВИВ ПРЕЗИДЕНТ О. Д-Р ВОЛОШИН ПРЕДСТАВНИКАМ РУМУНСЬКОЇ ПРЕСИ.

Під час побуту в семигородських місті Тімісарі президент Карпатської України при-

ня представників румунської преси та зложив їм заяву, в якій висловив подяку румунському королеві, державній владі та населенню за гостяну поставу. „Змагатиму до того — ствердив він, щоб вивести мою державу на шлях поступу й розквіту, на який вона звійшла була недавно. Щоб це осягнути, налазною звязки з тими, що можуть мені допомогти і що допоможуть мені. Не спічну, доки не осягну своєї мети!“ На кінець о. д-р Волошин згадав про положення румунської меншини під українським володінням та висловив надію, що карпатоукраїнські румуни ще віднайдуть ті права.

Румунська, сербська та хорватська преса присвячує багато уваги подіям у Карпатській Україні та висловлюється з великою пошаною про героїську оборону цієї країни.

Українці організують поміч для утікачів з Карпатської України.

В Чернівцях, Букарешті та в Білгороді вистали „Українські громадські комітети Карпатської України“, які організують поміч для утікачів. Букарештенський комітет вислав до Сиготу пошк. Порожні республіканці інтерв'ювали цей комітет з усіма представниками державної влади, які з'явилися, і попросили до утікачів. Румуни приймають на свою територію лише во-

ників і старшин карпатоукраїнської армії та вищих урядовців — себто людей, яким загрожувало б під малярським пануванням найгірші пересадження. Утікачів зосереджують у семигородських місті Каюжі, відкіля вони можуть відійти в довільні напрями. Державна адміністрація запевняє утікачів харч. Червоною Хрест — лікарську опіку.

Стара і нова ситуація.

Львів, 21. березня 1939.

Фізичне правило про акцію і реакцію об'єднує у цілій повноті у ділянках політики і психології. І мабуть важко було б кращого та більш яскравого прикладу на цю правду, як приклад реакції світа на німецьку акцію на терені колишньої Чехословаччини. Важко теж відірвати тут і відмежувати психологію від політики, себто нелегко відповісти на питання, які спонуки кажуть нині Франції і Англії монтувати великий протинімецький блок чи дійсно залиши такі величезні зміни у міжнародній ситуації, які намагаються перерішити весь останній підхід тих держав до проблеми співпраці з Німеччиною, чи тільки у настроїх французького й англійського громадянства визначився перелом, який наводить оце свій висхідний у виступах відповідальних державних мужів обох тих демократичних великодержав?

Будь-що-будь це цікаве явище, як ціла міжнародна ситуація змінюється немов на кинув чародійної палочки після вимаршу німецьких військ до Праги. Яка величезна різниця між нинішньою реакцією Франції й Англії та реакцією тих держав після першого розподілу Чехословаччини у Мінхені! Тоді Чемберленові й Даладієрові робили овації за притування миру, а коли й були атаки опозиційних французьких та англійських кол за залишення на деді Чехословаччини, то названі обидва державні діячі та їхні міністерські товариші виправдували Мінхен німецькими аргументами. Мало того: після Мінхену у Франції шораз більше зискувала на значині група п. Фейндана, якого вже називали „колишнім і будучим“ міністром закордонних справ, та група, яка проповідувала гасло не втручати у справи європейського суходолу та обмежити активну французьку політику до справи оборони західних кордонів Франції й заморських французьких колоній. Знову в Англії зростала течія, яка висловлювалась за найтіснішою господарською співпрацею з Німеччиною, за погодою решти спірних справ пропонуванням Німеччиною шляхом двосторонніх пактів. Таким робом все вказувало на те, що між Німеччиною з одного боку та Францією й Англією з другого прийде до загітнення зв'язків, до такого наближення, яке справді звільняє спірні питання тих трьох великодержав, відкриваючи широкий шлях до тієї мети, яка звалася пактом чотирьох. А вже тоді, коли загострювався італійсько-французький спір за впливи на Середземному Морі — між Рібентропом Італії до Парижа і в усьому світі казалося, що тепер Німеччина буде янголом миру: що Німеччина прийме на себе роль посередника між Римом та Парижем і Лондоном, і в гострій стадії конфлікту довкола справи Еспанії безпосередньо перед упадком Барселони, коли Франція лягала, що на піренейській границі по'являється італійські односторі, Німеччина трималася дисретно осторонь. Коли ж північні французькі настрої уляглися, бо Італія перестала форсувати свої максималістичні вимоги, згадалося, що дійсно йде до тривкого замирення на Заході: що західні великодержави підуть назустріч німецьким колоніальним вимогам, так само, як назустріч підуть італійським вимогам щодо участі в управі Суецьким проливом, щодо порту Джібуті та прав італійських колоністів у Тунісі, відкидаючи територіальні претензії щодо північно-африканських колоній Франції. Все вказувало на те, що на Заході буде мир, що Світи будуть остаточно

анекдотизовані з концерну європейських держав, що в Європі та усьому світі прийде поділ впливів, що за тихою згодою західних великодержав Німеччина дістане частинно вільну руку надобути собі терени збуту для величезних надвишок свого великанського промислу на території нинішнього СРСР поруч із вільною рукою змістити політичний вигляд цієї частини Європи, як необхідну передумову для свободної торгівлі. Словом: мир на Заході та експансія на Сході, оперта на економічних інтересах Німеччини і на деяких моральних тезах (етнічний принцип, право самовизначення), признаних цілим європейським Заходом.

Усе воно сьогодні перевернене коміт гоголем. Коли б ви ще місяць тому спитали сирого французького громадянина, чи він думає воювати в обороні Румунії, то мабуть ви побачили б здивоване обличчя на бентежливих запереченнях. Нема сумніву, що найбільшим капітом французької закордонної політики було питання про таке нове сформування дотеперішніх союзів Франції, яке звільнило б Францію від її обов'язку автоматично ангажуватися всією військовою силою у такі складно-європейські конфлікти, в яких Франція безпосередньо незацікавлена. Вказували на це голоси французької преси, щоб випістити совітський союз. Тимчасом сьогодні на перших сторінках усієї західно-європейської преси величезні наголовки про загрожену Румунію та про плян зібрати всіх узагалі загрожених німецькою експанзією у спільному великому блоці.

Найчорніші хмари повисли знову над Заходом. Здемобілізовані раніш супроти Німеччини психічно західні держави, ба навіть малі балканські держави — сьогодні змобілізовані і психічно і політично. Світи, яким грозила повна міжнародна ізоляція: і від світа демократичного і націоналістичного — сьогодні стають одним із перших і бажаних партнерів для великодержав демократії, при односторонніх погодах, ревно реєстрованих світовою пресою, про згодну можливість відбудови Рапала (німецько-совітського порозуміння): вказується при цьому на останню делікатну супроти Німеччини промову Сталіна та на підкреслювання німецькими офіційними чинниками, що протикомінтернівський фронт бореться з комунізмом, але не має характеру блоку проти Світів, як держави. Одночасно інспірована преса пускає пробні більончики на тему можливого відірвання Італії від союзу з Німеччиною за ціну великих концесій для Італії: спокійно Італія виглядає легкою вигри та нацьковують її аргументи, що — мовля — на оці Рим —

3 польської преси.

Україні, українська справа і польська політика.

Важкий удар останніх днів не зняв української проблеми з денного порядку. Яким шляхом не пішла б середньо-європейська політика та в чий руках не знайшлася б керма тієї політики — одне певне: українська справа буде одною з тих, якої ніхто не матиме змоги вповні анексувати. Ясна річ, що уряди держав, які стоять у якімнебудь зв'язку з українською справою, намагатимуться знайти у теперішній ситуації спосіб, як ту справу поладнати в найбільшій для себе користі. Українська справа займатиме важне місце в європейській політиці тепер і так довго, доки не прийде її єдино-правильна розв'язка. У зв'язку з останніми подіями варшавський консервативний „Час“ обговорює українську справу на польському відтинку.

„Загально відома річ, — читаємо там — писала про те особливо дуже обширно західно-європейська преса, що Підкарпатська Русь, як автономна країна в межах чехо-словацької республіки, мала бути в уні з деяких українських кол Північчю для створення т. зв. Великої України. Ці кола, спираючись на публікації деяких націонал-соціалістичних політиків і публіцистів, розраховували на допомогу, яку в реалізації їх амбітних планів мала їм бути дати гітлерівська Німеччина. Ах, що П вели українські політики, які перебувають на еміграції, мала дуже широкий розголос. Припинували їй велике значіння головни ті, що

ЗАУПОКІЙНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ за усіх померлих ПРОВІДНИКІВ І ЧЛЕНІВ Т-ВА „СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР“

відправитися перед Ювілейними Загальними Зборами 23. березня 1939 р. в год 8-їй ранку в Успенській (Волоцькій) Церкві у Львові, при ауд. Руській, на яке усе Українське Громадянство запрошує Краєве Господарське Товариство „Сільський Господар“ у Львові.

Берлін вигравав досі лише Берлін. Замість ідеї переводити реалізу європейської політичної мапи згідно з прийнятим у Мінхені етнічним принципом — встав в усьо висоту ідеї зберігати за всяку ціну територіально-політичний статус кво скрізь, де він ще не змінився.

Ось у чому суть великанських змін, які прийшли та йдуть у міжнародній ситуації. Ось той фактичний стан, з яким мусимо сьогодні рахуватися. Сліпа вулиця, в якій опинилася покищо українська політична думка полягає у тому, що змінилися всі ті об'єктивні дані у міжнародній ситуації, які ми раніш брали під увагу при формуванні нашого світогляду. Ціла низка елементів міжнародної ситуації позитивних для українців — змінилася у нашу некористь. Але Європа змінилася сьогодні у стадії хаосу, серед якої не можна вилловлювати тривких нових елементів: не можна робити цього вже сьогодні. Тому треба виждати, треба чекати на вкращалізування нинішньої імлистої ситуації у який новий образ, з яким можна буде „скомп'юнтувати“ дотеперішні наші національно-політичні напрями та дотеперішню нашу національно-політичну калькуляцію. Відкинувши те, що вже неактуальне та прийнявши під увагу нову ситуацію, можна буде формулювати нові політичні напрями, такі, які співпали б на незмінних і тривких українських ідеях заснованих та одночасно рахувалися з новим міжнародною дійсністю, від якої українська національна політика не може бути відрвана. Покищо — повторюємо — все воно ще неясне, імлисте, все воно ще може підлягати поправкам, все воно находитиметься щойно у стадії кристалізації, при чому той процес кристалізації може прийняти теж інші форми, ніж якіми ми читачі сьогоднішніх газет. І тому єдине, що нам залишається, виходячи з реально-політичних міркувань, це чекати, не нерестиматися та не покладати в істерію, яка нас може тільки скомп'юнтувати.

Про небезпеку внести до української атмосфери елементи істерії — дозволимо собі сказати кілька слів завтра.

В. АЛЕКСАНДР: СКА-ЛЮБІ, КОРАДІСЬКОГО СІ

були мало об'язані до відносини і тієї частини Європи і особливо на просторах, що мали увійти в склад т. зв. Великої України. Ця акція викликала також реперкусії в наших внутрішніх відносинах. Політичні провідники нашої української мейншени почали ставити на Польщу, приписуючи, як потім виявилось, їй мірне значіння гаслу самовизначення народів, яке Третій Райх ще пару місяців тому, але тільки з поглядом своїх інтересів, пропонував. Проявом тих настроїв серед нашої української мейншени був і довший демонстраційний висок у Софії. Автор статті (АМ) стверджує, що останні події виявили, що: гітлеризм, хоча мав і досі для своїх еґотистичних інтересів інтерес до української карти, то все-ж не думав жити у творенні Великої України, та не думав зберігати засади про самовизначення народів.

Німеччина не станула в обороні українського Північчю, що Аґо в своїй штучній спосіб створив відносини між раж. Цей капітальний факт повинен новино вплинути на відносини між української мейншени, докладно кажучи, політичних провідників, до яких держави. Ще раз виявилось, що для допомоги третій державі, спрямованій проти Польщі, омані. Тим самим виявилось, що всякі ходи українських політиків спрямовані проти польської аґонізми.

мусять шкідити в першу чергу самим українцям." Автор зазначає, що не почувши злобної радости з приводу українського про чарування, але те розчарування засажене, бо українці занадто піддавалися омані розраховуючи на те, що їх доля покращає у боротьбі з Польщею.

Польські й українські засуджені історичною долею на те, щоб співжити. Це може банальний вислів, але він чим не менше правдивий і на нього можна особисто сьогодні поклакатися. І ось з цього факту, якого правдивість ще раз підтверджує прилучення Підкарпатської Русі до Мадярщини, повинні зробити відповідні висновки відповідальні українські політики і польська політика. Українці мусять стати на становищі, що розвиток їх народу можна уявити собі тільки в оперті на Польщі і ніколи в боротьбі з Польщею. Мін. Бек сказав у сенаті дуже оглядно, що „не мало імовірно, щоб хто-небудь, що хотів би займатися тією проблемою, міг перейти до денного порядку над становищем Польщі в цій справі". Ці слова повинні стати точкою виходу для української політики. Їх природним висновком повинна бути повна льояльність української меншини у відношенні до польської держави. Льояльність, очевидна річ, що знайде свій вислів у практиці, у поведінці тієї людності і її політичних провідників, а не тільки в таких чи інших деклараціях.

Коли українці — каже п. (ім) — виконують цю основну умовину, то польська політика повинна піти в тому напрямі, щоб зре-

алізувати українські домагання, які не шкодять інтересам польської держави і забезпечити українському народові свободний суспільний та культурний розвиток. Реалізація тих домагань влаштила би польсько-українське співжиття та співпрацю. Якщо це досі не сталося, то тут винуваті обі сторони: українці, піддаючись оманам, не могли рішитися на ширшу льояльність до польської держави, польська політика не здобулася на яснву лінію в українській справі.

„Прилучення Підкарпатської Русі до Мадярщини і те, що гітлеризм спроневався засаді національних держав, кладає край українським оманам, створюючи цим самим для нас умовини, щоб започаткувати згідне співжиття з українською меншиною."

Польська політика — каже автор — та українські політичні провідники стоять перед іспитом сторії.

Обговорюючи цю статтю „Часу оєнервське „АБЦ" пише:

„Одного тільки „Час" не додає або не хоче додати: німецькі пляни створення Великої України для Райху такі важні, що напевно від них так швидко не відступить. Тому не можна вмовляти в себе, що українська небезпека вже для нас не існує."

Щодо думок „Часу" про можливість польсько-українського співжиття та співпраці „АБЦ" пише:

„Час" хоче конче повірити, що таке співжиття взагалі можливе."

„АБЦ", очевидна річ, в це не вірить і свого погляду на українську справу не змінє.

Як карпатські українці боролися за волю.

Боротьба, кровава боротьба, яку повела Карпатська Україна з мадярами за свою волю, знайшла широкий відгомін у пресі. І тепер ще, коли та боротьба догаряє, знаходимо тут і там уступи чи хочби тільки вислови, що підкреслюють подвиг Карпатської Січі. Ендецьке „Слово Народове" (ч. 82, з 21-го березня ц. р.) у передовій статті пише між іншим:

„У Польщі винторилася туга до границі з Мадярщиною та відкили давні про-мадлярські сентименти. Сьогодні маємо ту границю, але зі здивуванням стверджуємо, що Мадярщина іде у хвості німецької політики. У Польщі здогадувалися, що чехи без боротьби не віддадуть своєї незалежності, а Закарпаття перейде до Мадярщини без боротьби. Тимчасом січовики ще боються, а в Чехії не впає ні один стріл."

Про ту боротьбу, якою мадяри мусіли здобувати Карпатську Україну, пише в краківському „ІКЦ" п. Анатоль Краковецький

ось що:

„Цей мадлярський марш до нової границі з Польщею — це не була парада. Треба було по дорозі воювати і то доволі кроваво. Але треба відразу підкреслити, що треба було воювати не з чехами, тільки з відділами січовиків. І хоча січовики мають багато більше вбитих, то й у мадлярів не бракує смертних жертв. Приперті до польської границі січовики не могли передістатися через неї. Пробиваючись серед лісів і гір вони почали відворот з одного боку на схід до Румунії, з другого на захід до Словаччини. Таким чином у Карпатській Русі проблема боротьби з січовиками ще існує і вимагатиме ще деякого зусилля мадлярського війська."

На тлі тієї боротьби Карпатської України — каже автор — особливу картину представляла панічна втеча добре одягнених та озброєних чехів.

Мадяри розстрілюють полонених карпатоукраїнських вояків

— СТВЕРДЖУЄ МАДЯРСЬКА ПРЕСА.

Як подає „Век Нови" з 22. ц. м. мадлярська преса описує битву мадлярів зі січовими частинами під Хустом, де згинувало коло 600 мадлярів та може 6 разів стільки українців. Кінець битви

був трагічний для українців: відступаючи через мокляки, вони не могли вернутися — коло 70 людей утонуло. Мадлярські війська розстрілюють січовиків, зловлених зі зброєю в руках.

Словаки дальше занепокоєні німецькою окупацією.

ПРЕМ'ЄР ТІСО УСПОКОЮЄ.

БРАТИСЛАВА, ПАТ. Урядово повідомляють, що деякі кроки німецької армії викликали серед словацьких колів враження, що це порушує суверенні права Словаччини. Міродатні кола заперечують, що всі німецькі військові постанови, які вже видано і які ще видадуть, мають хвиляний характер, так що поступово їх змінюють.

Прем. Тісо заявив у промові в Баніцях, що з найближчим часом дійде до дальших важких для Європи подій, але Словаччині вже не загрожує ніяка небезпека.

Хоч словаків мало, але 2 мільйони таких людей як словаки значить багато, навіть в очах 80

мільйонів німецького народу. Тому нема основи до страху та сумнівів, дарма що є труднощі.

ПРЕДСТАВНИКИ СЛОВАЦЬКОГО УРЯДУ ВИІХАЛИ НА ПЕРЕГОВОРИ ДО БЕРЛІНА.

Словацьке пресове бюро оголосило комунікат такого змісту:

У вівторок рано виїхав до Відня віцепрем'єр Тука, мін. Дурчанський та 3 господарських експертів. Відтіля вони відлетіли до Берліна на переговори про словацько-німецькі торговельні взаємини.

Чеські урядовці обов'язані говорити до німців по німецьки.

ГАХА ГОЛОВОЮ ОДИНОКОЇ ЧЕСЬКОЇ ПАРТІЇ?

ПРАГА, ПАТ. Появився розпорядок, згідно з яким чеські урядовці обов'язані урядово звертатися до німців по німецьки, як в розмовах так і у писемках. В найближчих днях повинніся деякі чехи, які повинні будуть усі чеські партії. На їхнє

місце повстане одна партія, мабуть під назвою „чеської національної спільноти"; матиме вона наскрізь формальний характер. Головою партії стане мабуть Гаха.

Гарантія доброго випису

ПОСЛОЖОК ДО ПЕЧИВА

Richard's

ПРАДА НАД АВТОНОМІЄЮ ДЛЯ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

БУДАПЕШТ, АТЕ. У найближчих днях прем. Телекі приступить до розмов з провідниками партій на тему автономії для Карпатської України. Заки він пропонує законопроект про автономію парламентові, хоче узгодити його з партіями. Цим способом прем. Телекі хоче підкреслити, що він приваже до тої справи велике значіння.

РАДІЄВИЙ ЗАКЛИК РЕГЕНТА ГОРТІА ДО КАРПАТСЬКИХ УКРАЇНЦІВ.

У вівторок рано будапештська радіо-сила передала промову регента Гортія до карпатських українців по мадлярськи та по українськи. Він взивав карпатських українців заперестати проливу крови та зложити зброю, заповнюючи, що Карпатська Україна під мадлярським володінням дістане широкую автономію, якої не мала під Чехією. У цій промові Горті уживав назви Карпатська Україна. Очевидно, цього виступу мадлярського радія не треба брати поважно.

МАДЯРИ ВИСИЛАЮТЬ ПОЛОНЕНИХ ЧЕХІВ З КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

УЖГОРОД, ПАТ. Мадлярська влада відставила до словацького кордону 300 чеських старшин та вояків, що їх взяли мадяри в полон у Карпатській Україні.

В АВСТРІЇ ВЖЕ ВИДАЮТЬ ТОВЩІ ЛИШ НА КАРТКИ.

ВІДЕНЬ, ПАТ. Від 1. квітня населення Австрії не зможе купувати товщі лиш на картки. В Австрії вже введено спеціальний податок, т. зв. „біргерштоер", який до тепер обов'язував лише в Німеччині.

ПРИ ЗВАПНІННЮ КРОВОНОСНИХ СУДИНОК МІЗКУ І СЕРЦЯ вживаючи щодня невеличкої кількості природної гірської води Францішка Йосифа дістанемо легке зпорожнення при найменшій патузі. Спитайте В. лікаря

ПРЕЗИДЕНТ ФРАНЦІЇ ВИІХАВ ДО ЛЬОНДОНУ.

ПАРИЖ, ПАТ. През. Лебрен виїхав з жінкою з Парижа спеціальним поїздом до Лондону.

Президентові товаришать: мін. Бонне, ген. секретар цивільного кабінету ген. Браконіє, директор кабінету міністра закордонних справ Броссе, командор Кранц та підполк. Тассен. Президентові товаришить генералова Браконіє та пані Лбоз.

ФРАНЦУЗИ ПРИГОТОВАНІ НА НІМЕЦЬКО-ІТАЛІЙСКУ ОФЕНЗИВУ.

ПАРИЖ, ПАТ. У париських колах помітна почуття безпосередньої німецької загрози. Негайно після анексії Чехії французька опінія трактувала цю подію як наскрізь льокальну. Неспокій викликало шойно устійнення протекторату та зокрема господарський натиск Німеччини на Румунію.

Французька опінія боїться, що Німеччина приступила до великої проти-французької акції, при якій на перше місце висунулись би італійські колоніальні домагання.

ФРАНЦУЗЬКІ БЕЗРОБІТНІ МУСІТИМУТЬ ПРАЦЮВАТИ У ВОЄННІЙ ПРОМИСЛІ.

ПАРИЖ, ПАТ. Як подають офіційно, у Парижі появилася декрет, на основі якого кожний зареєстрований безробітний має обов'язок прийняти всяку працю у підприємстві оборонного промислу, яку запропонує йому державний уряд посередництва праці, без огляду на те, в якій місцевості прийдеється працювати. Безробітний, який не послухає, тратить запомогу на рік.

МІЖНАРОДНЯ БРИГАДА ВИМОРДУВАЛА ЦІЛИЙ ПЕРСОНАЛ ШПИТАЛЮ.

БАРСЕЛЬОНА, ПАТ. У каталонській місцевості Вілласакра найдено тіла 3-ох лікарів, 6-ох санітарок, фельчерів, санітарів і т. п. — разом 23-ох осіб, які становили персонал місцевого шпиталю. Розстріляли їх вояки міжнародної бригади — мабуть за те, що вони не хотіли евакуювати шпиталю.

Вісти з Карпатської України.

(Від нашого кореспондента з Чернівців).

Згідно з вістками з Сигету дня 16. п. м. президент о. д-р Волошин переїхав селянським возом через Тичево до м. Сигету. По дорозі до гр. кат. декана о. Медведського напали на през. о. Волошина чеські старшини з лайкою буди тоби він закликав розвал Чехо-Словаччини. Румунська служба безпеки арештувала беззачинних нападників. Переночували в Сиготі президент о. Волошин виїхав до Кіюжу, де при нь журналістів, звідти він відїхав до Білгороду.

До Румунії втікло дуже багато чеських воїнів і старшин, які приїздили зі собою багато зброї та воєнного матеріалу. Румунська влада всю зброю їм відбрала. Ген. Прхала поїхав зі своїм штабом до Польщі.

Втікачі з Карпатської України і закордонні журналісти, які хвилюю перебувають в Сиготі, оповідають чуда про героїську оборону січовиків. Українці боронять до останньої краплі крові кожної пади землі. В кожному селі Карпатської України повстали відділи Української Народньої Оборони, що разом з січовиками ставлять завзятий опір маларам.

На полі слави згинув один з братів Клемпуші, підсекретар Калинюк, радн. Кочерган, староста Сеплошу Савачик, поет Гренджа-Донський, дир. Федір Ревай, І. Улинець, інспек-

тор Марко та багато інших.

До Сигету втікло поперх 3.000 утікачів з Карпатської України. Ними заопікувався місцевий комітет допомоги утікачам і раненим. Утікачам треба доконче дати українські книжки та часописи, яких комітет не має.

Від суботи, 18. п. м. румунську границю обсадило дуже сильне румунське військо і нікого не перепускає через кордон. Військо стріляє до кожного, хто зближається до кордону. Карпатоукраїнського кордону напроти Румунії бережуть далі січовики.

АКЦІЯ В ЧЕРНІВЦЯХ.

В суботу, 18. п. м. королівський намісник Фьондор прийняв делегацію українського жіноцтва у складі: п-ні Гордійчукової, п-ні Бурачинської та п-ні Одарки Князької, яка передала намісникові меморіал з проханням дозволити на збірку гроша, білля і ліків для ранених у Карпатській Україні. Одночасно делегація просила дозволу на виїзд лікарів та сестриць. Намісник прийняв делегатів ввічливо і приобіцяв дати відповідь найдалі до середи 22. п. м. Крім того в цій справі виїхав до Букарешту президент В. Залозецький, Збіркова акція охопила всі кола українського громадянства на Буковині.

В. Цин.

Подяка.

Одним потчуваюсь до обов'язку вложити подяку Тр. ааристу замінив забезпечення на життя "КАРПАТІ" у Львові за скорі і бач зайняв трудомістні виплати забезпечення суми по мійому Ватковій бл. п. о. Навон Федевичеві.

Скорі і акуратні виплати забезпечення суми у повалює мене поручити не одню українське Товариство забезпечення на життя "КАРПАТІ" у Львові на ширшій кола українського громадянства.

Турка п. Стр., 9. березня 1939.

Любов Федевич.

АМЕРИКАНСЬКИЙ КОНСУЛЬ ПОКИНУВ ДАНІШІ.

Авас повідомляє, що консуль Злучених Держав покинув у вівторок, 21. п. м. Даншії і осів у Гдині.

Звертаємо увагу нашим Впов. Передплатникам, що нашеkonto П. К. О. є тільки

504.060

Кonto ч. 143322 ліквідуємо цілком, тому просимо старі складанки з цим числом знищити.

3.000 утікачів у концентраційних таборах.

Московське радіо повідомляє: У східній Словаччині знаходиться тепер 3.000 утікачів з Карпатської України. Їх примістили словаки

в концентраційних таборах. Майже 1.000 утікачів є ранених.

ПРОМ - БАНК

Львів, ГРОДЗЬКИХ 1, 1.

Тел. 292-15 і 200-15

ПРОСИТЬ ВСІХ СВОІХ П. Т. ЧЛЕНІВ ПІДІМАТИ ПРИЗНАНУ ДИВІДЕНДУ (В ВИСОТІ 6% ВІД ВПЛАЧЕНИХ УДІЛІВ).

Ультимат Німеччини до Литви в справі Клайпеди

НАГЛЕ ЗАСІДАННЯ ЛИТОВСЬКОГО УРЯДУ І СОЙМУ. — ЛИТОВЦІ ПОКИДАЮТЬ КЛАЙПЕДУ.

КОВНО, ПАТ. У вівторок 21. п. м. в год. 11-й вернувся до Ковна міністр закордонних справ Урбінс і склав звіт зі своєї розмови в Берліні. Безпосередньо по повероті мін. Урбінс німецький посол у Ковні д-р Цехлін перелав ноту, в якій Німеччина домагається звернути їй Клайпедський край на основі ЛЕГІАЛЬНОГО РІШЕННЯ ЛИТОВСЬКОГО СОЙМУ І ВИСУВАЄ НИЗКУ ГОСПОДАРСЬКИХ ДОМАГАНЬ. В год. 12.35 відбулася тайна нарада частини послів до литовського союму при співучасті членів уряду (Штрасбургське радіо повідомило, що в цій нараді не брали участі посли а Клайпедського краю — прим. Ред.). В год. 2-й почалося засідання ради міністрів під проводом президента Сметони і тривало до год. 7-ої вечором. Безпосередньо по тім почалося засідання союму.

ОФІЦІЙНИЙ КОМУНІКАТ ЛИТОВСЬКОГО УРЯДУ.

По повероті до Ковна дня 21. п. м. мін. Урбінс арифрмував кабінетові міністрів свої розмови з мін. Рібентропом, який в імені німецького уряду висував домагання до литовського уряду звернути Німеччині Клайпедський край. Мін. Рібентроп додав, що Німеччина візьме під увагу в широкій мірі господарські інтереси Литви у клайпедським порті, якщо дійде до звороту на основі порозуміння. МІН. РІБЕНТРОП СПИРАЄ СВОЄ ДОМАГАННЯ НА ОСНОВІ САМООЗНАЧЕННЯ НАРОДІВ, ДОДАЮЧИ, ЩО МИРНА РОЗВ'ЯЗКА СПРАВИ МОЖЕ ПРИСЛУЖИТИСЯ МАЙБУТНІМ ВЗАЄМИНАМ МІЖ ОБОМА КРАЯМИ. Далі німецький міністр підкреслює, що настрій у клайпедським краю — на основі його вістою такий, що слід справу поладати дуже швидко, щоб уникнути конфлікту.

По арифрмуванні справи кабінет міністрів радн. довго над вівторком поклали, бо від год. 2-ої до 7-ої вечором. Того самого дня мін. Урбінс арифрмував справу литовському союму на тайному засіданні. Литовський уряд

— каже комунікат — старався поладнати в порозумінні з німецьким урядом усі справи, що відносяться до клайпедського краю. В заяві з 23. грудня м. р. литовський уряд підкреслює, що рішення обговорити з німецьким урядом усі спірні справи і годиться вислати до Берліна когонебудь зпоміж членів уряду. Така розмова відбулася зі агаданнм вислідом. На жаль нарада не відбулася в дусі, що відповідав би правному положенню клайпедського краю та якого можна було сподіватися на основі потягнень Литви. Хід наради торкався справ, що порушують клайпедську конвенцію і німецький договір у справі кордонів з 1928 р. Клайпедський край відлучено від Німеччини на основі версайського договору і віддано під спільну суверенність В. Британії, Франції, Італії та Японії. Згадані держави передали свої суверенні права дня 8. травня 1924 р. на Литву з тим, що на основі §. 15. конвенції „суверенні права у клайпедським краю або їх виконування не можна передати без згоди договірних сторін.“ Висунуте домагання до литовського уряду болюче і на литовський уряд спадзе велика відповідальність при рішенні в цій справі. Покищо годі говорити про рішення литовського уряду, але слід пам'ятати, що при вирішуванні цієї справи уряд візьме під увагу в найширшій мірі інтереси литовського народу та теперішні реальні умовини.

Виспнення положення можна сподіватися в найближчих годинах (Штрасбургське радіо подало, що Німеччина визначила Литві 5 днів до подання ультимату — прим. Ред.).

ПАРІЖ, ПАТ. До Парижа дійшла вістка у вівторок пізнім вечором, що литовці покинули клайпедську територію. Таке поладнання справи, себто уступка Литви в користь Німеччини не виклала в париських колах більшого враження, бо назагал сподівалися такої розв'язки.

Замах на президента Гаху.

Як подає польська преса, в Чехії розійшлася погослка, що на през. Гаху виконали революверний замах у його помешканні.

ЧЕСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ І СЕНАТ РОЗВ'ЯЗАЛИ

ПРАГА, Німецьке Інформаційне Бюро повідомляє: През. Гаха переслав у вівторок прем. Беранові письмо, яким розв'язує обі закладні палати. Поки що невідомо, коли відбудуться нові вибори.

ЗНАМЕННА ЗАЯВА ЧЕСЬКОГО ПОСЛА У ВАРШАВІ.

Авас повідомляє: Чеський посол у Варшаві Ян Саявік переслав письмом до польського міністерства закордонних справ того змісту, що не передасть урядування німецькому забороні у Варшаві і далі репрезентуватим Чехо-Словаччину.

ФРАНЦУЗЬКІ БАНКИ УНЕРУХОМИЛИ СВОІ РАХУНКИ В ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНІ.

ПАРІЖ, ПАТ. Французький уряд наказав усім кредитовим установам, щоб вони аж до відклику унерухомили всі вірительності, які мають на рахунках у Чехо-Словаччині.

Простуда?

НІМЕЦЬКІ УРЯДОВІ КОЛА НЕ ЛЕГКОВАЖАТЬ НАПРУЖЕННЯ З АНГЛІЄЮ ТА ФРАНЦІЄЮ.

БЕРЛІН, ПАТ. Офіційна німецького міністерства закордонних справ „Дойче Діпломатіше Інформацион“ стверджує: Те, що німецький уряд відкинув своїх амбасадорів з Лондону й Парижа та що відкинув англо-французький протест, не є пустою формальністю, а лише висловом недоволення Німеччини встановиці тих двох держав у справі Чехо-Словаччини. Англія поставилася негативно до розв'язки чехо-словацького питання, небажалої для замирення середньої Європи.

НІМЕЦЬКО-ФРАНЦУЗЬКІ ПЕРЕГОВОРІ ПЕРЕРВАНО.

ПАРІЖ, ПАТ. Економічно-фінансова акція повідомляє, що франко-німецькі торговельні переговори припинено.

ВИСЛІД ВИБОРІВ У КОЛОМБІ.

БОГОТА, ПАТ. Вибори у Коломбі закінчили спокійно. Ліберали здобули 75 мандатів консерватисти 42, націоналісти 1. У департаментальних легіслатурах з 148 бералів, 80 консерватистів та 1 націоналіст.

Українці в Німеччині і доля Карпатської України.

(УПС — БЕРЛІН). В перших хвилинах рідних подій у Карпатській Україні вислали Гол. Управу „Українського Національного Об'єднання“, „Національний Союз Українських Студ. Організацій“ та „Українська Пресова Служба“ в Берліні відповідні телеграми до кандидата А. Гітлера і прем'єра Б. Муссоліні. УПСлужба вислала безпосередні інформації до місця подій німецьким та чужинним телеграфним і пресовим установам. Щоденно посилалися відповідні бюлетені в німецькій мові.

Заходом Філії „Українського Національного Об'єднання“ та Українського Студ. Т-ва „Січ“ у Відні відбулося 15. п. м. в год. 9. веч. в залах Українського Клубу протестаційне віче української колонії Відня й околиці. Відкрив віче голова від. філії УНО д-р

Остап Грицай. Дальші референти і принагідні промови аясували історію визвольних змагань Карпатської України до останніх годин. Віче вислало відповідні телеграми до канцлера А. Гітлера, до німецького міністра закордонних справ Рібентропа й до Італійського міністра закорд. справ Чіано, — крім того телеграму до президента Карпатської України о. д-ра А. Волошина. (До нас дійшла вістка, що віденська пошта відносно з тих телеграм не прийняла. — Ред. „Діла“). Переведено теж грошову збірку на цілі оборони Карпатської України. Слід зазначити, що на віче, не зважаючи на те, що про нього було пізно повідомлено й лише раз у радіо, зійшлося понад 200 осіб. Віче закінчено відспіванням українського національного гімну.

Крем
нагістра
В. ПАЗЬ-ЗЕРСЬКОГО
усуває радіально
Дослідник ПЛАНІТ. П.

Крем Halina №. 2
(різновидний)
пленеє цюру,
хорошито перед
зморщинами
і їх усуває

Пересторога.

Отрим подаємо до ласкавого відома, що конкурентні фірми, переважно мидійські, складають оферти на перевіз різних товарів українським кооперативам і установам, як таж приватному купецтву, буцімто наша фірма вже зліквідована через відобрання нам концесії і продаж наших лав!

ЗАВЛЯЄМО, ЩО ВСЕ ЦЕ НЕЗГІДНЕ З ПРАВОЮ, бо наша фірма працює усясь час уме від десятиліт і надаліше працюватиме як досі серед нашого Громадянства, тому просимо ласкаво і дальше присилати нам свої поручення.

З поваженням
Конц. підприємство самоходо-перевозова
БРАТИ ДМИТЕРНИ
Львів, Ринок ч. 43. Тел. 272-48.

ч. 37/30

ПРИЗНАЧЕНЕ
ДЛЯ ВРАЗЛИВОЇ
ЦЕРИ

М И Л О
С М Е Т А Н К О В Е

J. IS. STERNIEWICZ & CO. POZNAŃ

Маніфестаційна візита президента Лебрена в Лондоні.

ЗАТІСНЕННЯ ФРАНЦУЗЬКО - АНГЛІЙСЬКОГО СОЮЗУ. — ВАЖНІ НАРАДИ МІН. БОННЕ З МІН. ГАЛІФАКСОМ.

Президент Франції Лебрен з дружиною виїхав у вівторок 21. п. м. з візитою до Лондону. В год. 1-й попол. корабель „Коте д'Азір“, ескортований французькими контр-прилежностями та ескадрою британських військових літаків, приплив до пристані Довру, де його привітав брат англійського короля м. Глестеру з Французьким амбасадором. В 23-й год. пополудні през. Лебрен приїхав у спеціальним поїздом до Лондону, де на двірці Вікторія ждав на нього вже король з королевою та членами королівської родини, прем. Чемберлен з мін. Галіфаксом, першим лордом адміраліції і шефом генерального штабу. При звуках маршів през. Лебрен з королем Юрієм VI, відїхав з почетом до королівської палати Бекінгем, де през. Лебрен замішав як гість короля. По дорозі наші народи витали оваційно королівську пару і французького президента з дружиною.

Підчас бенкету в королівській палаті король виголосив промову, в якій торкнувся взаємин між обома державами. Географічне положення — говорив король — зробило оба краї сусідами, а Провидіння бажає, щоб були приятелями. Уряди обох держав і далі будуть працювати у справі мира і змагати-

муть до мирного поладнання багатьох важних справ. През. Лебрен заявив, що приязнь обох країв є нині для обох народів природною і необхідною умовиною їхнього існування. Публична опінія обох країв домагається зміцнення безпеки, щоби так причинитися до загального мира. Оба краї змагаються до привернення міжнародного довіря, без чого нема для народів ні мира ні правдивого щастя. Державні мужі Франції та Англіїмагають світові перебути теперішній неспокійний час.

Мін. Бонне, який приїхав з през. Лебреном до Лондону відбув у вівторок пополудні довшу нараду з мін. Галіфаксом.

Французька та англійська преса широко розписується про цю візиту. Оголошення декретів з повноваженнями для французького уряду у справі мобілізації всіх французьких сил на випадок війни дає змогу французьким державним мужам підчас політичних розмов у Лондоні — пише французька преса — домагатися від англійського уряду, щоби він оголосив загальну військову службу в Англії та перемінив теперішню співпрацю на тісний французько - англійський союз.

ЗА ВІСТКИ ПРО МОБІЛІЗАЦІЮ ВИКИНУЛИ ФРАНЦУЗЬКОГО ЖУРНАЛІСТА.

Мадярська телеграфічна агенція заперечує вістки про частинну мобілізацію на Мадярщині. Одночасно мадярський уряд наказав покинути Будапешт кореспондентів одної французької телеграфічної агенції зате, що він поширював вістки про мобілізацію на Мадярщині і діяв ось так на шкоду інтересів Мадярщини.

НА ВЕСНЯНИЙ СЕЗОН

поручає готове взуття і на замовлення по н и з ь к и х цінах

М. ДОВГАНІК

Унії Любельської 3 (бічна куркової, доїзд 4).

СССР НЕ ПОРОЗУМІВАВСЯ З ПОЛЬЩЕЮ НІ З РУМУНІЄЮ У СПРАВІ СПІЛЬНОЇ ОБОРОНИ ПРОТИ НІМЕЧЧИН.

МОСКВА, ПАТ. Пресовий відділ наркому закорд. справ доручив закордонним кореспондентам комунікат, в яким заперечує поголоски про розмови з польським та румунським урядом у справі співпраці на випадок конфлікту. Як стверджує комунікат, Англія запитала 18. п. м. СССР, яке становище займе він на випадок загрози для Румунії. СССР запропонував міжнародну конференцію з участю Англії, Франції, Польщі, Румунії, СССР та Туреччини, але брит. уряд не прийняв її, мовляв: на те ще не прийшла пора.

БЕМАР БЮРО
ТЕХНІЧНО-ПРОМИСЛОВЕ
Львів, ПЕКАРСЬКА 40, ТЕЛ. 247-48.
ПОСТАЧАЄ МАШИНИ млинсько-тартакові, мотори, перемодифіковані і реконструкції млинів та тартаків
400 10-11

АВСТРАЛІЯ І КАНАДА НЕ ПРИЗНАЮТЬ АНЕКСІЇ.

Австралійський прем'єр Льюїс склав заяву, що австралійський уряд підтримує британський уряд у всіх його зусиллях, щоб забезпечити мир і безпеку світа перед дальшими замахами на волю і незалежність народу. Австралія не признає анексії Чех.

Канадський прем'єр Кінг осудив у парламенті окупацію Чехо-Словаччини і заявив, що Канада годиться переговорювати з англійським урядом та всіма іншими урядами британської імперії з огляду на повагу безпеки.

Убрання, пальта, костюми від зол. 50* у ШАПІРИ, Личаківська 1, Львів

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ СЕНАТУ І СОЙМУ.
У вівторок, 21. п. м. відбулося пленарне засідання сенату, на яким прийняли кілька проектів.
У середу, 22. п. м. сойм на своєму пленарному засіданні розгляне теж кілька проектів законів.

Волосся в небезпеці.

Наукові досвіди виказали, що мило і шампуні, що містять у собі миловий порошок шкідливі для плекання волосся. Через те треба уживати лиш Вітаміну-шампуну д-ра Тушицького без мила і аькалії, який усуває надмірний товстий скріплений волосів цибульки, надає волоссям шовковий відблиск і утримує ондування. 2751 1-4

Вже надійшли матеріяли ориг. англійськ! на мужські убрання жіночі костюми
Л ь в і в
Готель Європейський

Італія не вірить в оточення Німеччини.

Італійська опінія з великим зацікавленням слідкує за реакцією на Заході, що П викликали останні події в середній Європі. Італія поважно ставиться до зброєнь Франції та Англії, зате з великим недолюб'ям ставиться до проекту організації протинімецького блоку при участі

СССР. Ці проекти — на думку Італії — ослаблять ще більше становище Франції та Англії, яке підірвали події минулого і цього року. Одночасно вони зміцнять становище Німеччини та обох держав оси Рим—Берлін.

Франція загрожує збройний конфлікт на Близькім Сході.

ЕМЕН ВИСТУПИВ ПІД ІТАЛ. ВПЛИВОМ?

Як подає арабська преса, дійшло до непорозуміння між Еменом (державою у південній Арабії, в італійським впливі) та Францією, за місцем Шейх Саїд, над проливом Баб ель Мандеб. Емен зрештою несподібно Шейх Саїд поважні військові сили, які загрожують також британ-

ському Адену, тому відтіля вислали війська на еменський кордон.

Якщо конфлікт протягнеться, король Саудівської Арабії, який є у добрих взаєминах з Англією, зробить натиск на Емен.

Нота Злучених Держав у справі анексії Чехо-Словаччини.

Уряд Злучених Держав надіслав ноту до Чехословаччини, в якій потверджує відбір ноти Німеччини у справі протекторату над Чехією та Моравією. Одночасно уряд Злучених Держав

стверджує у своїй ноті, що установлення протекторату не має правних підстав і Злучені Держави не признають його.

ЖІНОЧУ : МУЖЕСЬКУ
ГАЛЯНТЕРІЮ

поручає

Е.ДУМИН

Львів

КОПЕРНИКА 4

Політична сенсація через одну букву.

Чергова „гаффа“ „Дзєніка Польського“.

„Дзєнік Польскі“ з 22. ц. м. приніс під великим трипальтовим наголовком сенсаційну вістку. Чи УНДО проковтне „фронтовік“ Паліза? Прочитали ми здивовані і минуло кілька хвилин, поки розгадали тайну тієї вістки. Вона дуже характерна для погоні за газетними сенсаціями людей, які не мають особистих зв'язків з українцями та не орієнтуються в українських справах.

Річ ось у чому: На пропозицію редакції „Українських Вістей“ Редакція „Діла“ погодилась тимчасом, аж до відлику, обмінюватись телефонічними вітками пражського кореспондента „Діла“ та букарештського кореспондента „У. Вістей“. Кожна Редакція оплачує свого кореспондента, кожна Редакція львівською зазначає у своїй газеті чуже джерело інформації. Єдиною спонукуючою такою „трансакцією“ був голод української читачої публіки — мати якнайбільше найсвіжіших та найцікавіших відомостей про все, що зависає з останніми подіями у Карпатській Україні. Очевидно, що воно не має нічого спільного з партійно-політичними розбіжностями, бо це така внутрішньо-редакційна справа, що наша Редакція не вважала навіть за відповідне інформувати про це відповідальні наші політичні кола, незвані нічим з цією тимчасовою газетною суто технічною співпрацею

на одному маленькому відтинку. Редакція „Українських Вістей“ пояснила це своїм читачам у примітці до першого телефонату ред. Р. Голіна, зазначаючи, що „обі редакції в деяких справах різняються“; очевидно, мова була про редакції пражського кореспондента „Діла“ та букарештського кореспондента „У. Вістей“. Редактор „Дзєніка Польського“ прочитав замість „редакції“ — „редакції“ і через оте своє пересечення одної букви вшкарив цілу сенсаційну замітку про те, як то ФНЕ співпрацює з УНДО-м, щоб у ньому розплістись!..

Пригадуємо, що подібна історія трапилась з одним українським журналом, який вшкарив був цілу полемічну статтю проти „Діла“ прийнявши за добру монету друкарську помилку, яка зайшла у „Ділі“: цитуючи вислів одного західно-європейського державного діяча, „Діло“ писало: „ліпша мала програма, ніж велика програма“, — лихो тільки, що замість „програма“ вишло „прогрна“. Та одна буква стала причиною зайвої витрати чимало чорнила і паперу.

Гаффи „Дзєніка Польського“ не річ вибіркою: у свіжій пам'яті довгий життєпис о. Августина Волошина у тій газеті, в якому то життєписі з вишком імені і назвища не було ні слова правди.

Конфіскують „Діло“ у Крем'янці.

18. березня у Крем'янці поліцейські Ярош і Муль підійшли на вулиці до листоноша, який видавав п. Остапові Климчукові поштову рекомендаційну пачку. Зацікавившись змістом тої пачки, поліцейські тут-же відібрали її від адресата, отворили і побачивши в ній шість поодиноких чисел газети „Діло“ від 13. до 18. березня, сконфіскували пачку. Не складаючи нікого про-

токолу і не видавши про це повідомлення, вони віддалилися, навіть не висинивши здивованому п. Климчукові, на якій правій основі вони забрали чужу власність.

Чому у Крем'янці не можна за допомогою пошти доставити легальні, процензуровані українські газети — навіть у рекомендаційних посылках?

Весняні новини
у великому виборі та
Міжянівські шовки

ПОРУЧАЄ

ЛЕЩКІВ

Львів, ул. Коперника 2.

Тел. 258-88.

НОВИНКИ

23

БЕРЕЗЕНЬ

ЧЕТВЕР

От. ст. 10. березня 1939.

Кондрата і Коперника

Льв. Вістост.

Сонце: exit — 5.21, azis — 17.41.

Місяць: exit — 6.45, azis — 21.14.

Завтра: 24. березня. Пятниця.

От. ст. 11. березня 1939.

Соборник.

Льв. Газетник.

Сонце: exit — 5.19, azis — 17.45.

Місяць: exit — 7.16, azis — 22.21.

— ПЕРЕПРОШУЄМО НАШИХ ВП. ПЕРЕДПЛАТНИКІВ І ЧИТАЧІВ, ЩО „ДІЛО“ В ОСТАННІХ ДНЯХ ПОЯВИЛОСЯ І НИНІ ПОЯВЛЯЄТЬСЯ У ЗМЕНШЕНОМУ ОБЕМІ 8-МИ СТОРІНОК. З ПРИТІСКОМУ ЗАПЕВНЮЄМО, ЩО ЦЕ ТІЛЬКИ КІЛЬКАДЕННИЙ ВИНЯТКО-

вий випадок, СПРИЧИНЕНИЙ ТЕХНІЧНИМИ ТРУДНОЩАМИ. ЯК РЕКОМПЕНСАТУ ПРИНЕСЛИ МИ 16 СТОРІНОК ГАЗЕТИ В ПЯТНИЦЮ ПОРУЧ ІЗ ТАКОЮ САМОЮ ГАЗЕТОЮ В СУБОТУ ТА 8-МИ СТОРІНКОВЕ ЧИСЛО В НЕДІЛЮ. В НАЙБЛИЖЧИХ ДНЯХ, МОЖЕ ВЖЕ ЗАВТРА-ПІСЛЯЗАВТРА ПОВЕРНЕМОСЯ НАЗАД ДО 10-ТИ СТОРІНКОВОГО ВИПУСКУ ШОДНЯ ТА 16 СТОРІНОК ПІД НЕДІЛЮ. ЗА ДНІ, В ЯКИХ ГАЗЕТА ВИХОДИЛА ЗМЕНШЕНО, ДАМО ШЕ ОКРЕМО РЕКОМПЕНЗАТУ ЗБІЛЬШЕНИМИ ЧИСЛАМИ.

— МАГАЗИН БІЛЛЯ І ПОСТЕЛІ МИХАЙЛА ПРОЦЯ, ЛЬВІВ — РИНОК 14 поручає: КОВДРИ, МАТРАЦИ, готові подушки з пір'я, простирала, пошєвки і всяке найвибагливіше жіноче і мужське білля. — Ціни дуже низькі — товар першорядний. 442 —30

— Лиси, пелерини, боа, готові і на замовлення поручає Юліян Гаушевський Львів, пл. Коперника 3 і. п. тел. 254-46. Нові журнали мод на 1940 р. До кінця травня дешеві перерібки.

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Пятниця, 22 березня 1908.

ВІДНОСИНИ МІЖ ЧЕХАМИ І НІМЦЯМИ.

„Здається, що у відносинах між чехами і німцями знесеться на луску зміну і мабуть прийдє при нових виборах знову до компромісу, як у 1879 р. О-бом сторони надали думи дотеперішній стан. Нині розбиті на партії лібералів, народівців і пруських тенденцій і антисемітів, бачать, що тратає у чехії ґрунт під ногами, що самі тамешні німці не погоджуються на поведінку своїх політиків. Щоб утримати свій вплив у Чехії та в державі змусити помиритися з чехами. З другого боку чехи бачать, що супроти німців вони не в силі на довго утриматися. Австро-німецький союз занадто сильний, щоб не впливав такою на відносини з Австрією.“

АНГЛІЙСЬКО-НІМЕЦЬКИЙ СОЮЗ.

„Кельнське Цайтунг“ пише, що між німецьким царем та англійською королевою відбулася недавня лімина дуже сердечних листів і цар прийняв з великими радіощами записки королеви та обіцяв, що в літі приїде в гостину до своєї бабні. Цар поїде до Англії в супроводі малолїтньої. З цього факту та деяких інших можна робити висновок, що між німецькою й Англією ладиться справді лийше сага але лля має бути його мета, досі невідомо. Гр. Герберт Бісмарк виїхав уже до Лондону з пропозицією. Бісмарк щодо того союзу.

— Повне видання творів Лесі Українки в 10 томах в передплаті 35 зол. Замовлення з ретом по зол. 5 або за готівку зол. 30 просимо надіслати на адресу В-ва „Українська Книгоспілка“ Львів, вул. Оборони Львова ч. 14. Вак відповісти з друку IV. том. 434 —1

— Зверніть увагу знайомим, що модні торбаки, парасолі, течки, валізки, пухляси, портфелі і т. п. — дарункі — купуємо тільки в українських магазинах шкіри, і подорож, галлантерій — ТЕХА-Богдан Гринь, Львів, Шайнохи 3. 4214

— Центральні і збірні антени встановлює з обов'язуючими приписами Городського Са-роства — Електротехнічна фірма „Е-ком“ — Львів, Сикстуська 29. тел. 203-30. 13

— В Українському Лікарському Товаристві чергові сходили членів в п'ятницю 24. березня в год. 7. ввечір у салі засідає Український Шпиталю. На сходинах демонстрація вишків поодиноких відділів шпиталю. Засідання відкрито відбудеться в понеділок 27. березня в год. 7. ввечір у власній домівці. На дещо порозу звіти поодиноких комісій.

— Звичайні Загальні Збори кооп. „Діло“ у Львові відбудуться в п'ятницю 24. березня в р. в год. 17. при вул. Городецькій 5. (Ринок 9).

— Ширші сходили Мелодії Громади 24. березня (четвер) в год. 19.30 вислухають реперату Вп. д-ра Івана Копача про те „Хто завинув Велику світову війну“. Вступ для членів і від них нині гостей за згодою одного члена Рад Товариства.

— Наукове Товариство ім. П. Могили у Львові повідомляє, що в середу 23. III в год. 12. в салі „Української Бесіди“, вул. Рутенської (Родний Дім) виголосить виступ п.Романовича і н.: „Література Закарпатської України“ з нотатами.

— Арештування просвітнього організатора 6. березня ц. р. поліція перевезла основну групу (третю з черги в цьому році) в м.Львів в ітійного інструктора при фінансовій Турні Андрія Горечка. По ревізії його арештували та примістили в судовий арештант у Львові 13. ц. м. перевезли до арештантського кружого Сузу в Самборі.

— Не дають дозволу на українські історичні Турчакшині. Від осені турчакські старости дає українським установам дозволу на відкриття імпрези, хоч би навіть лекції, вистави, аматорські вистави. Не дозволяють жодної української вистави.

Галль! Тернопіль і околиці!
РЕСТОРАН ПІД „КОРОНОЮ“
Львів, Ягайлонська 11.

— найблизька вибагливість, найкраща кухня, найкращі вина.

на висвітлення фільми „До добра і краси“, хоч турчакське кіно висвітлює кілька разів тиждень по різні фільми та відбуваються без перешкод польські та жидівські вистави.

— Іспит зрілості в середніх школах Перемишля. Письменний іспит зрілості в перемишльських школах почнеться 25. квітня п. р. Устні іспити відбуватимуться у другій половині травня. Як відомо, по думці розпорядку міністерства шкільництва іспити зрілості мусять покінчитися цього року перед 31. травня.

— Тартак у Стрию. У Стрию почав працювати паровий тартак фірми „Ка-га-ге“, в якому зістало працю 42 тамошніх безробітних.

— Електричний струм убив троє людей. Львівський цивільний суд має твердий горіх розгрісти. Минулого року трапилася в Бібрі така подія: 12-літній син бляхаря Гедаде Брандвайна вибіг рано в сторону городу біля вілли ЗУСу в Бібрі. По хвилині сусіди повідомили батьків хлопця, що їх син лежить без пам'яті на подвір'ї вілли. Батьки вибігли, щоб рятувати хлопця, який уже не жив і самі впали трупом. Виявилось, що вони всі згинули від електричного струму. Урваний антенний дріт лежав на незабезпечених іззовні електричних проводах на даху й на залізній сітці огорожі так, що все було навантажено смертельним струмом. Гедаде Брандвайн згинув, тримаючи антенний дріт у руці, його мати доторкнулася ринви, батько зачепив за сітку огорожі. Вілла була вже в той час незамешкана. Останній льокатор зізнав, що коли він випроводився, то покликав монтера тамошньої електрики, щоб він вилучив струм. Однак монтер забрав тільки чисельник, а струму не вилучив. По Брандвайнах залишилося двоє малолітніх дітей (6- і 10-літні дівчата) тому визначений судом опікун зголосив скаргу проти власника електрики у Бібрі Льва Урбанського, домагаючися 5.000 зол. відшкодування за моральну кривду і ренту для сиріт по 30 зол. місячно. Цю справу розглядає тепер цивільний суд, бо карний суд уморив справу, тому, що не міг рішитися, чи трагічна подія трапилася внаслідок необережності каригідного занедбання електрики чи може фатального збігу обставин.

— Обікрали у Львові варшавського актора. Відомого варшавського ревізювого актора-співака Маріяна Рентгена обікрали злодії в готельній камері саме в тому моменті, коли він ладився відійти до Варшави, пакувався і на хвилину вийшов зі своєї кімнати у Варшавському Готелі. Злодій забрав дорожочинності й готівку, разом на суму 1.400 зол.

— Львівська хроніка. До шевської робітні О-сипа Кісевича при вул. Бернштайна вломилася чужа людина і забрала обуву, вартості 400 зол. — Рахеля Дружер, вул. Зибанкевича 21 потрапила через власну необережність півлітрою паличку денатурованого спирту на гарячу кухонну бляху. Спирт запалився, при чому Дружера сильно попарилася на цілому тілі. — Поліція арештувала Ізаака Васермана і Якова Гродера під з'їздом, що вони украли перед кількома днями Борухові Фальберові 100 зол. і Миколі Гродельському 60 зол.

— У Кремені не було катастрофи на озері. ПАТ спростовує вістку, що її принесли вчора всі польські часописи й ми, буцім то в Борсуках пов. Кременець затонуло на озері підчас хвилювання 45 дітей. Виявляється, що такої події не було ні в Борсуках, ні в іншій місцевості кременецького повіту.

— Помість грипи в Лодзі. Грипа, яка трохи притихла була, в Лодзі набирає тепер знову характеру поместі. Лікарі не можуть собі дати рада і не встигають обслужити всіх хворих. На жаль хвороба має доволі легкий хід та не викликає ускладнень.

— Крадіж чеків у лодзькій радіовисильні. Протягом кількох тижнів в лодзькій радіовисильні трапилася сенсаційна крадіж у незвичайно тяжких умовах. З бюро касиєра і рахівника украли хтось чекову книжечку, відоміше радіовисильні, пізнав із konta радіовисильні 17.000 зол. Поліція перевела слідство та вилучила арештувала техніку лодзької радіовисильні Войціха Каймонта.

— Вбитого повісили в лісі. В оборському лісі біля Варшави знайшли в лісі повішеного на дереві трупа якогось чоловіка. Негайно покликано поліцію, яка stwierdila, що повішеника не знайшли ніяких документів. При труті він заглатується, що повішеник це якийсь чоловік. Ніхто з околиці не пізнав трупа.

— Зникла над тещою. Давид Манахм із Бібрі повідомив прокуратуру, що Міріам

відгуки дня.

Кров і серце.

На сторінці 295, II. тому „Книги Знання“ в таке (в скороченні): Кров (sanguis) рідина, що кружить у кровоносних судинах тіла людини. Складається з рідинної білкової і завішених у ній білих і червоних тілець та кров'яних платівок. Червоні тілця крові містять у собі червоне барвильо крові. В однім кубічному центиметрі є їх чотири і пів мільона.

І ще багато говорить уступ „Книги Знання“ про найціннішу рідину на світі.

Але чи це вже все, що про цю рідину можна сказати? Напевно ні!

От хочби таке: Що не всі люди на світі в однаковій кількості проливають її і не однакові добра за те здобувають. Дорожча вода від золота, але світовий ринок, отой безоглядний, безсердешний лихвар, рідко коли виступає справедливо і згідно з дійсною її вартістю. Часом, для спекуляції, кожну краплю рекламує по всім усядам, часом цілу ріку старається закрити аркушами паперів, засипати попелом пожарищ. На деякий час і одне і друге вдається, та тільки на деякий час. Аркуші паперу змитає вітер, спалює сонце, розможе дощ і швидко по них навіть слід не лишається. А попел всякає і творить разом з отою рідиною найбільш родючу почву на землі.

І ще одно: квіти на такій почві ніколи не вянуть...

На сторінці 69. III. тому „Книги Знання“ стоїть таке:

Розенберг та її брат Хіль знушаються над тещою Розенберговою, 70-літньою Рифкою Манахм. Розенбергова, яка вела робітню горсетів, хотіла позбутися тещі та захопити її мешкання. Тому обоє, Давид і Міріам, робили найрізноманітніші пакости тещі, морили голодом, обливали її дотом і т. д. Старушка мусіла перебувати майже весь час на дворі, бо боялася вертатися до хати та під впливом знущань і холоду захоріла. Прокуратура почала слідство.

— Вибух у копальні. У підземеллях копальні „Визволене“ в Хожові трапився вибух, в якому мало що не втратили життя 2 робітники, Рудольф Канлора й Тома Філя. Оба, не знаючи, що вони знаходяться в загроженій околиці, біля місця, в якому розсаджують вугляну стіну, залишилися там без забезпечення. В одному моменті вибух заложив набій і обох робітників присипали обвали вугілля. Обоє ранених робітників відвезли до лікарні.

— Застрілили пачкаря. Гранична сторожа в Хожові придержала пачкаря Жигмонта Гавліка зі Свентохловиць. Коли сторож вів Гавліка до арешту, той вирвався з рук сторожа й намагався втікати. Коли пачкар не хотів на заклик задержатися, сторож вистріляв і положив пачкаря трупом на місці.

— Сніговія в Басарабії. Над місцевістю Альба Чітатя (Акерман) перейшла сильна сніжна зима. Величезні верстви снігу, які прикрили цілу околицю, стримали рух по дорогах і спричинили сильні спізнєння в залізничній комунікації.

— Незалежна преса в Німеччині замирає. В Гамбургу перестав виходити незалежно почитний щоденник „Гамбургер Нахріхтен“, який існував уже більше, як 150 літ і був колись органом першої Німеччини Бісмарка. Одночасно перестав теж виходити „Гамбургер Нахріхтен ам Міттаг“ пополудневий часопис того самого видавництва.

— Геройська смерть дівчинки. В місцевості Вергато (Італія) вибухла небезпечна пожежа в ліску, де бавилося троє дітей. Дітей обхопила паніка й вони почали втікати наосліп та були б напевне згинули у вогні, якби не притримість думки 9-літньої дівчинки, яка виставляючи на небезпеку власне життя врятувала обох братчиків. Коли дівчинка переступала полосу обхоплену вогнем, на ній зайнялася суконка. Не зважаючи на біль, геройська дівчинка занесла братчиків у безпечне місце, однак при тому так важко попарилася, що в лікарні померла. Смерть героїчної дівчинки викликала в цілій околиці велике враження.

— Товариський клуб у синагозі. Німецький банк у Клайпелі продав перед трьома днями на ліквітації за незаплатені комунальні податки клайпелську синагогу. Будинок синагоги купила клайпелська націонал-соціалістична організація, яка хоче в синагозі улаштувати розривковий товариський клуб.

Серце (cor) головний орган кровоносної системи. Складається з двох відділених від себе половин. Кожна половина переділена певною перетинкою на дві частини: передсердя і комору. Здорове серце виконує 70—80 скорочень на хвилину.

І ще багато написано там про серце, про той дуже-дуже дивний кусень мяса завішений у людських грудях.

В енциклопедії нема місця на ширший опис, тому й серце займає тільки кілька рядків. Інакше не може бути в енциклопедії, але не в житті.

Хто з нас не знає серця! Скільки разів зминяло воно в нас свою ритміку і свою кількість ударів на хвилину! Чи не було від чого. Воно, мов найбільш чуткий сейсмограф, мотує кожне стрясення нашого мізку. Кожна думка, немов рильцем, різьє сліди на серці, одні — ледви помітні, другі — глибокі та болючі. По тих ледви помітних часом навіть спомин не лишається, по тих глибоких та болючих о-стаються до віку карби на серці.

„В кого камінь замість серця — в того правда на світі“ — каже народна мудрість.

Велика правда, але ніхто з людей не може свого серця зробити каменем, коли воно не скаменіло ще в утробі матері.

Але кожний може стиснути його в кулаці сильної волі, щоб не розмякшувалося під впливом якогось нещастя.

І ще одно: може не допустити, щоб воно, оте чутке і вразливе серце, товклося за сильно. Бо тоді притуплює собі слух, ослаблює зір і стає легко жертвою у життєвій праці.

Галактіон Чіпка.

† Посмертні згадки.

О. ЛЕВ ЮРЧИНСЬКИЙ.

О. Лев Юрчинський, парох Доброїрки, помер 20. ц. м. Похорон відбудеться в четвер 23. ц. м. в Доброїрці.

О. Лев Юрчинський уродився в Клебанівці збараського повіту в 1871 р. Був сином дяка, по maturі деякий час учителював на селі. По скінченні теології був сотрудником у Дегові рогатинського повіту (р. 1895), де працював у місцевих читальнях „Просвіти“ у Псарах і Дегові. По трьох роках став парохом у Помонятах, де будив село до нар. роботи. Побудував читальню, організував та оживляв товариства і брав участь у політичному й культурно-освітньому житті околиці й повіту. В 1917. р. приїхав до Доброїрки збараського повіту. Село було тоді під впливом роботи відомого соціалістичного діяча Остапчука — нині воно має інший вигляд. Завдяки його роботі Доброїрка тепер одно з найсвідоміших сіл у повіті. А в Збаражі не було ніодної наради, ніодних зборів, де не було б о. Льва Юрчинського, не було теж ніодної збірки в повіті чи в селі, де його рука відмовила б допомогти. У всякій національній акції брав живу участь і співпрацював з такими людьми, як Шмігельський, лікар Білинський, пок. декан Заячківський та ін. Його хата була до самої старості прибіжищем молодих учнів і студентів парохії. Варто ще згадати, що за української влади виконував о. Юрчинський якийсь час функції комісара повіту — потім емігрував з армією разом з іншими діячами за Збруч. По повероті ще багато на-терпівся і потерпів двічі на здоров'я та майні. Вічна пам'ять прикладному священикові і доброму громадянину!

Театри.

Великий Театр.

Середа 22. III. год. 7.30 „Маскаради“.

Четвер 23. III. год. 7.30 „День бео бр-ні“.

Театр Різнородностей.

Середа 22. III. год. 7.30 „Буря над Шонгвом“.

В четвер 23. п'ятницю 24 і суботу 25. III. з'явля нема.

Український Театр ім. І. Котляревського.

ПЕРЕМІШЛЯНИ: 22. III. Буря над Потаповом.

Дні 1, 2, 3 і 4. IV. гратиме театр у Львові.

Театр Я. Сталіна.

ПЕРЕМІШЛЯНИ: 22. III. Люди за гр-ми.

23. III. Хам.

Український Народний Театр ім. М. Садояського.

РАВА РУСЬКА.

22. III. Ретеман Подуботок.

